

Magyar állampolgár születési nevének megváltoztatását az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. I. törvény szabályozza. E törvény 49.§ (1) bekezdése kimondja: *„Magyar állampolgár kérelmére a születési családi, illetve utónevének megváltoztatását az anyakönyvi szerv engedélyezheti. Nem kell a névváltoztatást engedélyezni, ha a magyar állampolgár az Nmjt. 16. § (5) bekezdése alapján viselheti a külföldön érvényesen bejegyzett nevet.”*

A hivatkozott törvény 49.§ (6) bekezdése értelmében: *„A (4) bekezdés a) pontja szerinti családi név engedélyezésére irányuló kérelem esetén az anyakönyvi szerv a Nyelvtudományi Kutatóközpont nyilatkozatát kérheti. Az anyakönyvi szerv a Nyelvtudományi Kutatóközpont nyilatkozatának kérése esetén akkor adhat helyt a kérelemnek, ha a Nyelvtudományi Kutatóközpont nyilatkozata szerint a névváltoztatás nem ütközik a (4) bekezdés a) pontjába.”*

A HUN-REN Nyelvtudományi Kutatóközpont – kizárólag a hivatal megkeresésére – az alábbi jogszabályok és alapelvek figyelembevételével készíti el szakvéleményét az egyes nevekről.

Jogszabályok és alapelvek a kérvényezett családi nevek szakvéleményének elkészítéséhez:

Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. I. törvény vonatkozó rendelkezései szerint a különös méltánylást érdemlő körülmények fennállásának esetét kivéve *„nem lehet engedélyezni*

- a) a magyar hagyományoktól eltérő hangzású, a magyar családnevek rendszerében nem szereplő vagy kis számban előforduló családi nevet,*
- b) történelmi nevet,*
- c) régies írásmóddal írott családi nevet.”*

Magyar nyelvi eredetű családnév bejegyzését akkor támogatjuk, ha az beleillik a természetes magyar családnévrendszerbe. Kivételt jelentenek ez alól a dehonasztáló jelentésű nevek (pl. *Balga, Nyálazó, Fületlen*)

Idegen nyelvi eredetű családnév bejegyzését akkor támogatjuk, ha annak van

hagyománya a magyar családnévanyagban, és megtalálható a mai magyar családnév-statisztikában legalább 50 fő viselővel. Kivételt jelentenek a dehonesztáló jelentésű nevek.

A kérvényezett családnévet a mai magyar helyesírás szabályai szerint kell bejegyezni. Erről az anyakönyvezési feladatok ellátásának részletes szabályairól szóló 429/2017. (XII.20.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése így rendelkezik: „Az anyakönyvezés – az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvényben meghatározott kivételekkel – a magyar helyesírás szabályai szerint történik, a személynevek és a földrajzi nevek bejegyzése során csak a 44 betűs magyar ábécé betűit lehet használni.”

A kérvényezett magyar nyelvi eredetű családi név képzése a természetes családnévek morfológiai tulajdonságait követi: (pl. *-falvi* és nem *-falvai*).

Amennyiben egy új alkotású családi névről van szó, akkor az csak abban az esetben támogatandó, ha a családnév alapjául szolgáló tulajdonnév vagy közszó megvolt már a magyar nyelvben a 14. és 19. század között. Például egy helynévi eredetű családnév esetében a helynév már létezett, apanévi eredetű családnév esetében a keresztnév létezett akkor, amikor a természetes családnévanyag kialakult és véglegesült.

Nem támogatjuk azt az idegen nyelvi eredetű családnévet, amely alakilag egybeesik vagy hasonlít egy olyan magyar közszóra, amelyből létrehozott családnév nem illene bele a magyar családnévrendszerbe (pl. *Hold*)

Nem támogatjuk a két vagy több névből önkényesen összetett, illetve a mesterségesen módosított családnéveket (pl. *Jakubicsek > Jaku, Hajdu + Sárvári > Hárvári*)

A Nyelvtudományi Kutatóközpont nyilatkozata ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Amennyiben a kérelmezett családi név engedélyezését a Nyelvtudományi Kutatóközpont nem támogatja, a névváltoztatás iránti kérelmet a hivatalnak el kell utasítania. A hivatal döntése ellen a kérelmező közigazgatási pert indíthat.